

Scenariusz lekcji o wolontariacie dla klas 1-3

W RAMACH PROGRAMU: „Włącz Szkołę!”

TEMAT: Z wolontariatem na ty

OPRACOWANIE: Marta Drabińska, Judyta Ziętkowska

CZAS TRWANIA: 45 minut

POZIOM NAUCZANIA: I-III klasa szkoły podstawowej

CEL OGÓLNY:

- Poznanie różnych rodzajów wolontariatu i organizacji zajmujących się nimi

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Uczeń dowiaduje się, kim jest wolontariusz i wolontariuszka.
- Uczeń umie dopasować działanie wolontariusza do potrzeby.
- Uczeń poznaje organizacje zajmujące się wolontariatem.

Związek z podstawą programową:

Wymagania ogólne:

I W zakresie fizycznego obszaru rozwoju uczeń osiąga (...) 4. umiejętność respektowania przepisów gier, zabaw zespołowych i przepisów poruszania się w miejscach publicznych; 5. umiejętność organizacji bezpiecznych zabaw i gier ruchowych.

II W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju uczeń osiąga (...) 5. umiejętność odczuwania więzi uczuciowej i potrzebę jej budowania, w tym więzi z rodziną, społecznością szkoły i wspólnotą narodową.

III W zakresie społecznego obszaru rozwoju uczeń osiąga: 1. świadomość wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe; potrzebę aktywności społecznej opartej o te wartości; 2. umiejętność nazywania poznanych wartości, oceny postępowania innych ludzi, odwoływania się w ocenie do przyjętych zasad i wartości;

IV W zakresie poznawczego obszaru rozwoju uczeń osiąga: 1. potrzebę i umiejętność samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia; (...) 12. umiejętność samodzielnej eksploracji świata, rozwiązywania problemów i stosowania nabytych umiejętności w nowych sytuacjach życiowych.

Środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć: powycinane karty z Załącznika nr 1, Załącznik nr 2

 ZAŁĄCZNIKI DO SCENARIUSZA:

- Załącznik nr 1 – Karty do gry
- Załącznik nr 2 – Opisy organizacji

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Rozpoczęcie zajęć

 5 min

Przedstaw klasie temat i cele zajęć.

Ćwiczenie 1 – Kim jest wolontariusz lub wolontariuszka?

 10 min

Zapytaj klasy, kim według niej jest wolontariusz lub wolontariuszka. Zbierz padające odpowiedzi. W razie potrzeby dopytuj: Co robi wolontariusz lub wolontariuszka? Komu pomaga? Kto może być wolontariuszem lub wolontariuszką?

Po zebraniu odpowiedzi wyjaśnij, że wolontariusz lub wolontariuszka to osoba, która poświęca swój czas, żeby pomóc tym, którzy tej pomocy potrzebują, np. dzieciom, seniorom, bezdomnym, zwierzętom. Wolontariusz i wolontariuszka nie otrzymują pieniędzy za swoją pomoc. Wolontariuszem lub wolontariuszką może zostać każdy, ale dzieci potrzebują uzyskać zgodę rodziców.

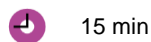
Ćwiczenie 2 – Klasowe poszukiwania

 15 min

Pomieszaj karty z Załącznika nr 1. Poproś, żeby każda osoba w klasie wylosowała po jednej karcie. Wyjaśnij klasie, że na kartach znajdują się różne sytuacje, w których potrzebna jest pomoc wolontariusza lub wolontariuszki oraz pomagający wolontariusz lub wolontariuszka. Zadaniem uczniów i uczennic jest znalezienie osoby, której karta pasuje do trzymanej, np. obrazek z płonącym samochodem do obrazka ze strażakiem z ochotniczej straży pożarnej. Dla ułatwienia - na obu kartach jest ten sam napis (w naszym przykładzie będzie to "Ochotnicza Straż Pożarna"). Wszystkich kart jest

30, więc jeśli dzieci w klasie jest mniej - zadбай o to, by odrzucić pary obrazków. Jeśli liczba dzieci jest nieparzysta - też się możesz bawić :)

Podsumowanie

15 min

Zaproś chętne osoby do opowiedzenia, co znalazły na obrazkach. Wyjaśnij, że są organizacje, które zapraszają do współpracy wolontariuszy i wolontariuszki, żeby wspólnymi siłami móc skuteczniej pomagać. Opowiedz o organizacjach zapisanych na kartach, o których mówiły dzieci. Pomoże ci w tym Załącznik nr 2. Na koniec zajęć zapytaj się uczniów i uczennic, które działanie wolontariuszy i wolontariuszek było dla nich najciekawsze. Podziękuj za udział w zajęciach.

Jeśli chcesz więcej...

Aby utrwalić zdobyte na tych zajęciach wiadomości, możesz zaprosić klasę na kolejnych zajęciach do rozgrywki gry memory przy użyciu tych samych kart. Podziel klasę na 4-osobowe zespoły. Dla każdego zespołu wydrukuj zestaw kart z Załącznika nr 1. Zaproś dzieci, by je powycinały na potrzeby gry. Po wycięciu poproś, by każda grupa złożyła karty obrazkami do dołu, pomieszała je i rozłożyła na stole tak, aby obrazki pozostały zakryte (jak w grze memory). Wyjaśnij klasie, że celem gry jest znalezienie par: karty, która przedstawia osobę potrzebującą pomocy i takiej, gdzie ta pomoc jest udzielana (np. obrazek z płonącym samochodem i obrazek ze strażakiem z ochotniczej straży pożarnej). Każda para kart ma ten sam podpis.

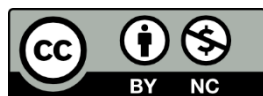
Pierwsza osoba odkrywa 2 obrazki i sprawdza, czy do siebie pasują. Jeśli tak – odczytuje nazwę organizacji, która udziela pomocy i zatrzymuje tę parę. Jeśli nie – kolejne dziecko odsłania wybrane dwie karty. Gra toczy się aż wszystkie pary zostaną odsłonięte.

Po zakończonej rozgrywce możesz porozmawiać z dziećmi o działaniach organizacji, które najbardziej ich interesują.

Więcej materiałów na stronie internetowej programu: www.angazuj.ceo.org.pl

Scenariusz powstał w ramach projektu „Włącz Szkołę” realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w ramach obszaru „Angażuj obywatelsko” w partnerstwie z Fundacją Pole Dialogu. Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

***

Autorki: Marta Drabińska, Judyta Ziętkowska
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 622 00 89 www.ceo.org.pl
Warszawa 2020

1 Załącznik nr 1 – gra (karty do pobrania w osobnym pliku)

2. Załącznik nr 2 – opisy organizacji

Nazwa	Opis
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Udzielają pomocy osobom w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia nad wodą.
Fundacja dr. Clown	Prowadzi terapię śmiechem i zabawą dla dzieci przebywających w szpitalach i placówkach opiekuńczych.
Fundacja Zupa na Plantach	Wydaje ciepłe posiłki osobom w kryzysie bezdomności, przekazuje ubrania i środki higieniczne.
Ochotnicze Straże Pożarne	Walczą z pożarami i klęskami żywiołowymi w gminach w całej Polsce. Organizują kursy pierwszej pomocy.
Fundacja Ocalenie	Wspierają imigrantki i imigrantów, uchodźczynie i uchodźców w kontaktach z urzędami, załatwianiu codziennych spraw, nauce polskiego, szukaniu mieszkań.
Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich	Organizuje pracę wolontariuszy i wolontariuszek w różnym wieku, którzy/re regularnie odwiedzają starsze i samotne osoby w ich domach i spędzają z nimi czas.
Stowarzyszenie Amnesty International	Organizuje akcje pisania listów w celu uwolnienia więźniów sumienia, czyli osób zatrzymanych z powodu przekonań lub przynależności do nieakceptowanej przez władzę grupy.
Greenpeace	Bez użycia przemocy blokuje działania i inwestycje powodujące niszczenie środowiska. Domaga się od rządów i korporacji wprowadzenia zmian systemowych.
Fundacja im. doktora Piotra Janaszka Podaj Dalej	Organizuje zajęcia paralotniowe i szybowcowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową z całej Polski.
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Prowadzi całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży (116111), pod który młode osoby mogą zadzwonić, gdy potrzebują pomocy, porady lub czują się zagrożone.
Fundacja Kultura Bez Barier	Tworzy audiodeskrypcje teledysków i okładek płyt (opisuje słowami to, co widać) dla osób niewidzących oraz tłumaczenia piosenek na polski język migowy dla osób niesłyszących.
Związek Harcerstwa Polskiego	Organizują obozy, podczas których młodzi ludzie uczą się samodzielności, odpowiedzialności i odwagi oraz życia w bliskości z przyrodą.
Fundacja Polska na Rowerze	Propaguje jazdę na rowerze, układa i oznakowuje trasy rowerowe w różnych zakątkach Polski (np. Centralny Szlak Roztocza).
Fundacja Azyl Pod Psim Aniołem	Przy wsparciu wolontariuszy i wolontariuszek przejmują zaniedbane lub opuszczone zwierzęta, opiekują się nimi i szukają dla nich nowych domów.
Fundacja Przędzalnia Sztuki	W ramach akcji "Porąbane meble" odrestaurowuje stare i zniszczone krzesła, stoły, zegary, dając im nowe, kolorowe życie. Prowadzą warsztaty projektowania i uczą technik malarskich.